

Mevrouw **Bijleveld-Schouten** (CDA): Voorzitter! Nu het amendement op stuk nr. 12 van collega Doelman-Pel is verworpen, verdwijnt in de ogen van de CDA-fractie het verzekeringskarakter totaal uit de Algemene nabestaandenwet. Wij achten dit principieel onjuist. De Algemene nabestaandenwet zou in onze ogen een volksverzekering moeten zijn en geen voorziening. Daarbij komt dat de amendementen om het overgangsrecht beter te regelen, het ook niet haalden. Voor de CDA-fractie is er maar één conclusie te trekken, namelijk om tegen dit wetsvoorstel te trekken.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66 en de VVD voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Rosenmüller c.s. (24169, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de RPF, de SGP, het GPV, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Stellingwerf (24169, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de RPF, de SGP, het GPV, GroenLinks, de SP, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **de tweede Franse kernproef**, te weten:

- de motie-Sipkes/Poppe over een Europese kernmacht (24442, nr. 3).

(Zie vergadering van 5 oktober 1995.)

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP en de groep-Nijpels voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen achteraf over de onderwerpen, waarover zojuist is gestemd.

Noord-Zuid-vervoer

De heer **Stellingwerf** (RPF): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben ons afgevraagd hoe ons stemgedrag zou moeten uitvallen, indien het voor ons belangrijke amendement om artikel 3a uit het wetsvoorstel Tijdelijke wet vrachtverdeling Noord-Zuid-vervoer te schrappen, zou worden verworpen. Hoewel wij het zeer betreuren dat ons amendement is verworpen, hebben wij desondanks voor het wetsvoorstel gestemd. Verwerping van de wet zou tevens betekenen dat het deel van de markt dat nu onder de tijdelijke wet valt, ook aan de vrije markt zou zijn overgeleverd. Dan zou de sector geheel met lege handen hebben gestaan. Dat zou haaks hebben gestaan op datgene wat wij wilden bereiken.

De heer **Hendriks**: Voorzitter! Ik heb tegen de Tijdelijke wet vrachtverdeling Noord-Zuid-vervoer (24134) gestemd, omdat de uitvoering van die wet wegens daarin vastgelegde bureaucratische regelgeving een negatief effect zou hebben op de vrije en concurrerende dienstverlening door de schippers bij het Noord-Zuid-transport over waterwegen. Hier ben ik categorisch en consequent tegen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de bepalingen uit het Wetboek van Strafvordering betreffende het proces-verbaal van de terechtzitting en het vonnis (23989).**

(Zie vergadering van 27 september 1995.)

De algemene beraadslaging wordt heropend.

De heer **Van der Burg** (CDA): Voorzitter! Ik heb zojuist als een warm broodje het amendement in handen genomen. Ik neem aan dat de minister het al heeft en dat zij in staat is, haar oordeel te geven. Ik zal goed luisteren.

De heer **Van Oven** (PvdA): Het amendement op stuk nr. 12 dat enkele weken geleden is ingediend bij de behandeling van dit wetsvoorstel had twee oogmerken. Het eerste was, duidelijkheid te verschaffen over de veroordeling en de straf aan verdachten en eventuele slachtoffers binnen een termijn van veertien dagen, zoals nu ook in de wet bepaald is. Het tweede oogmerk was, geen contra-legem-praktijk te laten ontstaan tengevolge van de door de minister bij wijze van uitzondering voorgestelde 28-dagenregel.

De minister heeft het parlement daarover bericht per brief van 29 september. Zij heeft daarin haar bezwaren geuit die gedeeltelijk van wetstechnische aard waren. Die bezwaren waren vooral gericht tegen het begrip uitspraak. Naar aanleiding daarvan is nu door de heer Korthals en mijzelf een gewijzigd amendement ingediend op stuk nr. 14 dat nog steeds beoogt verduidelijking te brengen inzake de termijn van veertien dagen. Daarbij is heel duidelijk gemaakt dat onder uitspraak kan worden verstaan een verkort vonnis.

Van dat verkorte vonnis is in het wetsvoorstel de eventuele uitwerking al geregeld zodat het niet noodzakelijk is, dat alsnog in dit amendement te doen.

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! De vorige keer werden op een nogal chaotische wijze amendementen ingediend. Het is goed dat even rust is genomen, zodat wij deze amendementen op hun technische merites konden bekijken.

Het nieuwe amendement kent geen technische bezwaren, maar ik heb wel een inhoudelijk bezwaar. In het voorstel van wet geven wij de rechter de keuze, na veertien dagen

Sorgdrager

een verkort vonnis uit te spreken dan wel het geheel uit te stellen tot na 28 dagen. Wat nu wordt voorgesteld, is sowieso altijd een verkort vonnis uit te spreken na veertien dagen. Dat betekent dat de rechter in de zogenaamde mega-zaken niet meer de keuze heeft om eventueel te wachten tot de 28 dagen. Ik vind dat een nadeel.

De vorige keer is gezegd dat de rechter misbruik mogelijk zal maken van die tot 28 dagen verlengde termijn. Dat geloof ik niet. Als hij kiest voor 28 dagen zal hij zich extra werk op de hals halen. Mijns inziens gaat dat tegen de menselijke aard in. Ik ben het eens met het streven, zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen aan dader en slachtoffer. De rechterlijke macht is zich daarvan dermate bewust dat zij niet naar die 28 dagen zal uitwijken. Hoewel ik dus geen overwegende bezwaren heb tegen dit amendement, ontraad ik het toch.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, volgende week dinsdag over het wetsvoorstel te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet belastingen op milieugrondslag in verband met de invoering van een regulerende energiebelasting (24250).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Crone** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Als je aan mensen vraagt of je belasting moet heffen op dingen die je leuk en belangrijk vindt zoals arbeid en inkomens of op dingen die je wilt ontmoedigen zoals roken, milieuvervuiling en energieverbruik, is de unanieme reactie duidelijk. Het is dan ook niet verwonderlijk dat alle politieke partijen in hun verkiezingsprogramma's of doorrekeningen daarvan de kleinverbruikersheffing, met een belastingverschuiving van ruim 2 mld., hebben opgenomen. Opmerkelijk genoeg lagen de getallen toen

heel dicht bij de uitkomst van vandaag.

Vervolgens begint echter de invulling en voor sommigen wordt het dan lastig. Zo hebben ook wij een aantal kritische punten, maar toch eerst onze warme steun voor de hoofdpunten van dit wetsvoorstel. Deze kleinverbruikersheffing wordt een belangrijk instrument van ons CO₂-beleid, gericht op het voorkomen van het broeikas-effect. Nederland sluit zich hiermee aan bij een groep van vijf Europese landen die reeds een energieheffing kennen. De industriële grootverbruikers, inclusief de glastuinbouw, die geconfronteerd worden met internationale concurrentie, zijn vrijgesteld van de heffing. Dat principe steunen wij. Met de grootverbruikers zijn in veel gevallen wel energiebesparingsconvenanten afgesloten. Ook voor mobiliteit en dus voor de heffing op motorbrandstoffen bestaat apart beleid. De indruk dat deze groepen geen bijdrage aan de energiebesparing hoeven te leveren, noch daarvoor kosten hoeven te maken, is dus niet juist. Ook zij zullen een forse inspanning moeten leveren.

De inkomsten voor de overheid uit deze heffing worden volledig teruggegeven aan de burgers en bedrijven door middel van een verlaging van de belastingen. Daardoor zal bij een gemiddeld energieverbruik het netto effect op het besteedbare inkomen vrijwel nihil zijn. Bij een energieverbruik dat lager ligt dan het gemiddelde in de eigen inkomensgroep, gaat men er netto onmiddellijk na invoering van de heffing zelfs op vooruit. Bij een gebruik boven het gemiddelde kan het aanvankelijke koopkrachtnadeel door de burgers zelf worden gecompenseerd omdat met relatief eenvoudige middelen nog fors op het energieverbruik kan worden bespaard. Zelfs mensen die 50% meer dan het gemiddelde verbruik hebben ± dus 50% meer gas en 50% meer elektriciteit ± kunnen het aanvankelijke koopkrachtnadeel compenseren met circa 5% besparing en daar was het ook om begonnen. Er is dus geen sprake van lastenverzwaring, maar van lastenverschuiving.

Een belangrijk neveneffect van de energieheffing is dat de alternatieve, schone energiebronnen worden ontzien en daarmee nadrukkelijk worden bevorderd. Het milieu-effect

van de heffing is aanzienlijk. Met name voor de doelgroep kleinverbruikers zijn er zelfs 5% tot 7% minder CO₂-emissies dan zonder deze belasting. En macro ± dus het effect omgeslagen over het nationale energieverbruik ± wordt met de heffing de helft van de reductiedoelstelling voor het jaar 2000 gerealiseerd: 1,5% van de 3%.

De heer **Lansink** (CDA): Hoe kan de heer Crone in gemoede volhouden dat het effect aanzienlijk is, als hij met mij kennis heeft genomen ± ik neem aan dat hij dat gedaan heeft ± van het jongste advies van de Algemene energieraad, die juist tot de bevinding komt dat nauwelijks van enig effect sprake is? Heeft hij dat advies van de AER gelezen?

De heer **Crone** (PvdA): Ja, en misschien iets beter dan u, want de energieraad zegt dat je eerst in beeld moet brengen waar het bij je energiebesparingsbeleid om gaat. Gaat het om efficiencyverbetering, om CO₂ of om andere dingen? Vervolgens zegt de raad dat het om efficiencyverbetering gaat; de raad schrapte dus zelf de doelstelling van het CO₂-beleid en komt dan op een lager getal uit. Wij voeren hier echter CO₂-beleid. Als je het efficiencybeleid meeneemt, kijk je dus niet naar de bevordering van duurzame bronnen en dat soort zaken, want dan kijk je alleen naar efficiency in de industrie en bij de gezinnen. Als je echter meeneemt dat het nu aantrekkelijker wordt om duurzame bronnen in te zetten, werkt dat effect wel mee. Dat is dus een andere politieke beoordeling dan het kabinet ± en overigens ook altijd de partij van de heer Lansink ± heeft gemaakt. Wij willen de energie-efficiency verhogen, maar wij willen ook de CO₂-emissie omlaag krijgen met 3%. De heer Lansink ziet dat het CO₂-emissiedoel noch in de samenvatting noch in de tekst ergens is vermeld.

De heer **Lansink** (CDA): Ik zal de tekst straks bij de hand pakken en het dan laten zien, maar u kunt toch niet om de conclusie heen van de Algemene energieraad, die recht van spreken heeft omdat hij eerder over dit systeem van regulerende heffingen ± dat is iets anders dan belastingen ± heeft gesproken? U kunt niet om de conclusie van de AER heen dat het effect in zijn totaliteit ± dus het eindeffect ± gering